

N:o 44.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 2 maj 1888.
 — — — — Andra Kammaren den 2 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående tiden för inträdet
 af kommunal rösträtt, då denna utöfvas för fast egendom.*

(Lagutskottets utlåtande n:o 43, punkt 3.)

Till Konungen.

Förordningen om kommunalstyrelse på landet är icke fullt tydlig i afscende å frågan, vid hvilken tid rösträtten för fast egendom på landet, som blifvit försäld eller öfvergått från en brukare till en annan, öfverflyttas från den förre till den senare innehafvaren. Praxis inom de särskilda kommunerna lär på många orter gå i den riktning, att ny egare eller brukare af fastighet tillåtes att, omedelbart efter tillträdet af fastigheten för densamma utöfva rösträtt. Men om ock en sådan praxis kan anses såsom grundad på en riktig uppfattning af kommunallagstiftningens anda, synes det dock svårt att förlika densamma med ordalydelsen af § 4 i oförmälda förordning, der det uttryckligen stadgas, att en person, hvilken icke är i kommunen mantalsskrifven, måste, för att vara medlem af densamma, vara derstädes *uppförd* till allmän bevilning för fast egendom eller inkomst af kapital eller arbete. Enligt denna paragrafs ordalydelse synes således en inom kommunen icke mantalsskrifven person icke kunna utöfva rösträtt för en inom kommunen belägen fastighet, förr än han blifvit i taxerings- och röstlängderna införd såsom egare eller brukare af fastigheten. Vid sådant förhållande lærer man nödgas erkänna, att lagstiftningen härut-

innan är i behof af ett förtydligande, och Riksdagen anser för sin del att förtydligandet bör gå i samma riktning som ofvan antydda praxis.

Det är nemligen uppenbart, att, då enligt kommunallagarnes anda rättigheten att deltaga i besluten om kommunens angelägenheter har sin grund i skyldigheten att deltaga i bestridandet af kommunens utgifter, lagstiftaren bör tillse, att en person, hvilken deltagar i de senare, icke utan giltig anledning för längre eller kortare tid beröfvas rätten att deltaga i besluten. Då en persons rösträtt inom en kommun grundas på inkomst af kapital eller arbete, kan det emellertid ej undvikas, att hans rösträtt inträder något senare än skattskyldigheten, ty denna sistnämnda, efter hvilken rösträtten skall beräknas, kan ej till sitt mått bestämmas, förr än personens inkomster blifvit af vederbörande taxeringsmyndigheter i vederbörlig ordning uppskattade. I fråga om fastighet förefinnes deremot icke något sådant hinder. Den skattskyldighet, hvilken åligger densammas egare eller brukare i denna hans egenskap, bestämmes nemligen uteslutande med hänsyn till sjelfva fastighetens beskaffenhet, och den omständighet, att personen ombytes, utöfvar icke någon inverkan på fastighetens taxering. Det kan således icke vålla någon tvekan eller svårighet att såsom röstberättigad för en fastighet när som helst i röstlängden införa den person, hvilken behörigen styrker sig vara egare eller brukare af samma fastighet.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen, som icke förbisett önskvärheten deraf att jemväl beträffande fastighet i stad ändring i gällande lagstiftning vidtages i omförmälda syfte i anledning af gjord framställning i ämnet anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring i förordningen om kommunalstyrelse på landet, att den, som inom en kommun eger eller brukar fast egendom, må, sedan han egendomen tillträdt och efter skedd anmälan, införas i kommunens röstlängd och utöfva rösträtt för det egendomen påförda fyrktal. Stockholm den 2 maj 1888.

Med undersåtlig vördnad:
